

Blågrønne strukturer i byområdet

Kommuneplanens arealdel viderefører fokus på bærekraft og at all utvikling skal skje innen naturens tålegrense, som framsettes i samfunnsdelen, når det gjelder de blågrønne strukturene. Det handler om å tilpasse seg klimaendringene, bidra til å redusere klimagassutslipp og ta vare på naturmangfoldet. Systemet av elver og bekker mot sjø, utgjør den blåe strukturen.

Landbruksområder, parker og lekeareal, utgjør den grønne strukturen. Om vinteren med is og snø må byen tilrettelegges for en "hvit" struktur. Dette systemet av ubebygde arealer og korridorer sikrer at den bygde byen fungerer som planlagt også når ekstremvær og klimaendringene påvirker byen i framtiden.

Blågrønne strukturers betydning for folkehelse og senterstruktur

Tromsø ligger i storslått natur med fjell og sjø. Tilrettelegging for friluftsliv som gir tilgang til populære turmål, er en viktig oppgave for kommunen. Samtidig er Tromsø en by med et urbant levesett, der tilgang til uteoppholdsområder i selve byen blir mer etterspurt. I visjonen om en kortreist by, der de viktigste funksjonene skal kunne dekket uten bilkjøring, skal også de grønne nærområdene være innenfor gangavstand. Byvekst og fortetting har mange fordeler for samfunnet, men går ofte på bekostning av grønne arealer. I et samfunn som vil få mange eldre på relativt kort sikt, vil grønne utearealer få en enda viktigere funksjon. Samtidig må behovene for barn og unge ivaretas med gode uteområder.

Blågrønne strukturers betydning for klimaendring og bærekraft

I en tid der klimaet er i endring, må kommunen forberede seg på konsekvenser av ekstremvær. Det forventes flom og skred, samt et stigende havnivå med høyere stormflo. For å håndtere overvann og flom, har grønne arealene en viktig funksjon med infiltrasjon og fordrøyning av regnhendelser. Naturlige bekker sikrer en trygg avledning av overvann til sjøen. Bærekraftig forvaltning er varsom bruk og sikring av de grønne restarealene, for de som kommer etter oss. Selv om konsekvenser av havnivåstigning har vært lite synlig i Tromsø, må planlegging i strandsonen tilpasses endringer.

Hvilke endringer ble gjennomført i denne revisjonen?

Sammenhengen og flerfunksjonaliteten i grønnstrukturen ble styrket

Plankartet ble oppdatert og viser nå de fleste regulerte grønne arealer og korridorer med arealformål, hensynssone eller linjetema:

- Markaområder med atkomster
- Fjæresonen langs sjøen med mulighet for å etablere en gjennomgående fjæresti
- Større og mindre parker for rekreasjon, naturmangfold og klimatilpasning
- Leke- og uteoppholdsareal
- Et sammenhengende snarvegnett - langs grønne akser
- Spredningskorridorer for dyr og planter
- Gjennomgående blågrønne bekkedrag fra fjell til fjære

Ved å vise også mindre grønne arealer på kommuneplankartet, understrekes viktigheten av disse i en større sammenheng, og nedbygging kan unngås. For eksempel kan en 2 m bred stripe være viktig for å gi allmennheten tilgang til marka eller en lekeplass. Den kan også ha tilleggsfunksjoner som å avlede overvann til nærmeste vegggrøft eller sjøen.

Snarveger og forbindelser mellom grønne områder

Flere snarveger fra den siste kommunale snarvegkartleggingen ble lagt inn for vise hvordan myke trafikanter kommer seg fra fjæra til marka eller kan bevege seg imellom boligfeltene. I eldre boligområder med flatereguleringer for boligbebyggelsen ble i noen tilfeller lagt inn et grønt turdrag over en etablert snarveg for å framheve (fler)funksjonaliteten denne korridoren skal ha i framtiden. Slike forbindelser må opprettholdes eller etableres for beboere, naturmangfold og for å kunne styre avrennende vann mot sjøen når styrtregn og snøsmelting blir hyppigere og mer ekstreme.

Bekkedrag – fra fjell til fjæra

Denne revisjonen hadde fokus på å forberede byen på et klima i endring. Derfor ble bekkedrag avsatt som blågrønne strukturer for at flomvann kan renne av og forårsake minst mulig skade. Selv om det er ønskelig at bekker ligger i gjennomgående, åpne løp, er disse oftest lagt i rør og hus ble plassert i det opprinnelige bekkeløpet. Ved ekstremvær er det stor sannsynlighet for at flomvann vil søke til sitt gamle lei. Derfor markerer hensynssoner det opprinnelige løpet for å varsle om fare for flom som kan forekomme ved mer ekstreme vær-situasjoner.

For å forbedre avrenningssituasjonen peker kommuneplanen på seks bekker i byområdet som bør gjenåpnes:

- Bjørnebekken (Hamna)
- Sykehusbekken (Breivika/Gimle)
- Prestvannbekken (Charlottenlund/Workinnmarka)
- Sideelv til Krokkelva (Kroken)
- Bekk ved Skjelnan skole (Skjelnan)
- Dreneringslinje fra Bymyra gjennom Holt til sjøen (SørTromsøya)

Flommodellering og flomsoner langs bekker

Det finnes rundt 30 åpne eller delvis lukkede bekkeløp i byområdet som vil få en viktig rolle i situasjoner med ekstremvær. Kommunen har startet å modellere 100års- flomhendelse for bekker. I denne revisjonen ble flomsonen til Sollielva modellert og flomsonen vises som hensynssone for flomfare. Flommen sprer seg i vifteform før den treffer sjøen. Bygg som ligger rundt 50 – 80 m fra bekkeløpet vil være berørt av flommen. Dybden kan variere mellom 2 cm til 50 cm eller mer, avhengig om vannet fyller opp en terrengforsenkning. Faregraden som setter seg sammen av vannets dybde og hastighet betyr ikke fare for voksne eller den eksisterende bebyggelsen, men den vil forårsake økonomisk skade grunnet vanninntrengning i etasjer under eller på terreng. Bygningssikring er derfor viktig ved eksisterende og framtidige bygg. Det åpnes ikke for å legge bekker i tekniske, betongkleddede kanaler for å forebygge flom. Sikring må skje ved bygget.

Det ble formulert en bestemmelse om at nye tiltak innenfor markert sone må ta hensyn til fare for flom. En liknende bestemmelse knyttes til korridorene som plankartet viser som flomveger, der overvann ved ekstremvær vil renne.

De bør gjennomføres flere flommodelleringer i eksisterende bebyggelse, siden det må antas at oversvømmelser langs de fleste bekkene i byområdet vil oppføre seg noenlunde likt på grunn av en liknende topografi.

Flomveger når klimaet endrer seg

Avrenning ved regnhendelser eller under snøsmelting følger naturlige terrengforsenkninger som gamle bekkeløp, veger, grøfter og stier. Disse avrenningslinjene danner grunnlag for valg av flomveger som leder overvann til sjøen. Siden fokus på klimaendringer og fare for økt nedbør kom først i de siste årene, ligger noen bygg relativt nær slike avrenningslinjer. Det ble gjort et forsøk å endre løpet og styre overvann med minst mulig skade til sjø. Dette forutsetter at det finnes en åpning mellom bebyggelsen. Fortettingsstrategien har ført til at mange opprinnelig åpne arealer ble bebygde. Hensynsoner for flomfare som ble lagt over disse avrenningslinjene har to funksjoner:

- de skal varsle om overvann eller urban flom i ekstremværsituasjoner og
- gir kommunen mulighet å etablere flomveger.

Urban flom kan for eksempel ledes inn i en grøft eller renne, langs en fortauskant eller inn i en bekk.

Flomveger blir et viktig tema i framtiden og etablering av disse må realiseres etter hvert. Kommunens relevante fagetater må vurdere å integrere flomveger i sine porteføljer, noe som utløser behov for ressurser (finansiering og bemanning). Også rutiner for varsel om bygningsikkerhet må vurderes og integreres i forbindelse med flomvegetablering.

Plankart ivareta at flomveger føres helt ut til sjø. På flere områder nært sjøen vil overvann eller stormflo samle seg ("mellomlagringsareal"). Det kan være arealer uten fall (f.eks på en landfylling) eller arealer som har et naturlig eller kunstig lavpunkt. Her er det lagt inn enten en hensynsone eller et blågrønt arealformål som sikrer at tomteeieren har mulighet å lede flomvann til sjøen. Slike "åpne dreneringskanaler" er viktig å avsette plass til for framtidig håndtering av klimaendringer.

Mer grønt rundt bebyggelsen - blågrønnhvit faktor (BGHF) i utomhusplaner

Gjeldende kommuneplanen har svake til ingen verktøy for å kreve et minimum av beplantning eller plen i en reguleringsplan per i dag. Bebyggelsen kan oppføres uten et eneste trær og utearealene kan i sin helhet asfalteres eller anlegges med beleggmateriale. Tette arealer uten grønne innslag er verken formålstjenlig for folkehelse, biodiversitet, trivsel eller klimatilpasning.

Kommuneplanen innfører derfor bruk av blågrønnhvit faktor (BGHF) i uteromsplanleggingen som sikrer et minimum av åpne flater og vegetasjon innenfor planområdet. BGHF er en metode som ser overvannshåndtering og utforming av uteområder under ett og anvendes i reguleringsplaner og byggesak. Hensikten er å kompensere for tap av grønne arealer og permeable flater med ulike grønne, blåe og hvite tiltak. Tiltakene kan velges fleksibelt og kan være areal for snødeponi, gressplen, trær eller regnbed for å samle opp takvann. I tillegg tilpasses krav om grønne innslag, slik at boligformål høyere krav til grønt enn veg- eller næringsformål som ligger veldig lave. Blågrønnhvit faktor ivaretar lovendringene i plan- og bygningsloven som har som hensikt å forebygge skader fra overvann.

Ved innføring av blågrønnhvit faktor tas hensyn til kommunens struktur og tomtestørrelser. Kravene i Tromsø er derfor lavere sammenliknet med de andre storbyene, siden Tromsø kjenntegnes av mindre boligtomter, mindre kvartalsstørrelser og smalere veger.

Enhet for Byplan – 06.03.23

Strøkslekeplasser og bydelsparker

En viktig del av kommunens tilbud for innbyggere er den kommunale grønnstrukturen. Med unntak av markaområdene er det få mindre grønne arealer igjen i bydelene. I denne revisjonen har kommunen fokusert på to typer friområder: strøkslekeplasser og bydelspark.

Strøkslekeplasser utløses av boligprosjekter og er i høy grad tilrettelagt for lek og aktivitet for alle aldersgrupper. Strøkslekeplasser tilbyr både stillesittende aktiviteter og installasjoner for allsidig fysisk aktivitet der hele nærmiljøet kan samles.

Bydelsparker er ment som supplement til lek- og uteoppholdsarealer påkrevd i boligprosjekter. Bydelsparker ligger ofte i tilknytning til et spesielt landskapsrom som en strand, skogholt, vatn eller et historisk sted og tilbyr rekreasjon i naturlige omgivelser.

I fravær av en grønnstrukturplan ble det gjennomført tre analyser knyttet til ulike typer friområde:

- a. En behovsvurdering av **eksisterende mindre friområder** som ligger i hovedsak i den eldre småhusbebyggelsen.
- b. En **stedsfesting av strøkslekeplasser** inklusive brukertall
- c. En **vurdering av strøkslekeplassens størrelse** opp mot utbyggingsstrukturen
- d. En kartlegging av eksisterende naturområder mht egnethet til **bydelsparker**

Både bydelsparker og strøkslekeplasser listes spesifikt opp i planbestemmelser.

a. Behovsvurdering av mindre friområder

Alle mindre regulerte friområder på 0,5 - 3 daa ble vurdert mht flerfunksjonalitet i en by som fortettes. De fleste friområdene i denne kategorien ble anlagt som nær- og kvartalslekeplasser tilknyttet småhusbebyggelsen. Kommunen anser disse friområdene som viktige møteplasser for et godt bomiljø, når småhustomter fortettes og flere boenheter opprettes. I et klima i endring har slike arealer potensial for fordrøyning av overvann og kan dermed brukes for å dempe konsekvenser av klimaendringen. Arealene vil få en tilleggsfunksjon ved at det tilrettelegges for en ny trend som kalles urbant landbruk, der mat dyrkes i pallekarmer i felleskap med andre fra nærområdet.

Etter en gjennomgang av alle områdene opprettholdes reguleringsstatus av de regulerte friområdene med unntak av et område i Tromsdalen som kan frigis til boligbygging.

Kommunen erverver de områdene som fortsatt er i privat eie.

b. Stedsfesting av strøkslekeplasser inklusive brukertall

Det ble brukt en GIS-analyse for å få kunnskap over hvor mange boenheter sogner til en strøkslekeplass innen en avstand på 500 m. Det kan oppsummeres slikt:

Fastlandet nord for Tromsøysundbrua:

- Det er avsatt strøkslekeplasser i 500m avstand til de fleste boliger unntatt området rundt Tromskraft.
- Nesten alle strøkslekeplasser ligger over 500 boenheter når det er ferdig utbygd som regulert.
- Flere strøkslekeplasser er ikke opparbeidet, fordi boligbygging ikke har kommet i gang.

Enhet for Byplan – 06.03.23

Fastlandet sør for Tromsøysundbrua:

- Bydelen Reinen havner på siste plassen når det gjelder tilgang til strøkslekeplasser.
- Det eksisterer kun to strøkslekeplasser for hele området som i tillegg har mindre størrelse enn påkrevd.

Sør-Tromsøya (sør for Prestvannet):

- Sør-Tromsøya ligger på nest siste plass når det gjelder avsatte og opparbeidete strøkslekeplasser.
- Det finnes kun tre strøkslekeplasser sør for Prestvannet.
- To av de tre forsyner mellom 2000-3000 boenheter med mulighet for lek- og ballspill.

Nord-Tromsøya:

- Nord-Tromsøya er bedre stilt enn Sør-Tromsøya. Strøkslekeplasser kan delvis avlaste hverandre eller utvides.
- Unntak er to områder som har underdekning: Norrønafeltet og bydelen Borgtun.

Kvaløysletta:

- Kvaløysletta er mindre tett utbygd, som gjør at antall boenheter som sogner til en strøkslekeplass ikke overskrides.
- Derfor ligger ikke alle strøkslekeplasser i 500m- gangavstand, slik at Strandområde, Åsland og området rundt Blåmannsvegen framstår uten strøkslekeplass i dag.

c. En vurdering av strøkslekeplassens størrelse opp mot utbyggingsstrukturen

Basert på funnene i GIS-analysen ble dagens utbyggingsmønster vurdert, som ofte har en høy utnyttelsesgrad og befolkningstetthet på grunn av blokkbebyggelse. Erfaringer fra store, nye utbyggingsfelt viser at gjeldende bestemmelser slår feil ut når et felt på knapt 800 boenheter må anlegge kun én større lekeplass på 5 daa. Mao. utløser den økende andelen av blokkbebyggelse behov for en endring av størrelsen av nærmiljøparker og antall boenheter som en strøkslekeplass betjener. Samtidig ble det tatt hensyn til at fortetting er ønskelig og at areal for utbygging har blitt knapt. Derfor senkes både arealkrav fra 6 til 5 daa og antall leiligheter fra 1200 til 500 boenheter som en nærmiljøpark skal bygges for. Kravet til en ballbane (aktivitetsflate) opprettholdes.

Endringen iverksetter prinsippet “fortetting med kvalitet” og inngår i de oppdaterte bestemmelsene for lek- og uteoppholdsareal. Tromsø kommune følger dermed Byggforsk sin anbefaling for lekeplasser som også de andre storbyene har gjort.

d. En kartlegging av eksisterende naturområder i bydelene mht egnethet til bydelsparker

Eksisterende grønne restarealer med stedegen vegetasjon ble kartlagt. Områdene ligger ofte i tilknytning til et spesielt landskapsrom som en strand, skogholt, vatn eller et historisk sted og tilbyr rekreasjon i naturlige omgivelser. I motsetning til strøkslekeplasser som ofte blir bygd opp helt fra bunnen etter at et område er planert for et nytt boligfelt, skal inngrep i slike bydelsparker være skånsomt og stedegen vegetasjon bevares. Bydelsparker kan tilpasses ulike aktivitetsbehov, men er i mindre grad tilrettelagt for lek enn nærmiljøparker. Nærhet til naturen spiller en viktig rolle. Bydelsparker er ment som supplement til lek- og uteoppholdsarealer som er påkrevd i boligprosjekter.

Strøkslekeplass og aktivitetsflate (tidligere ballfelt)

Krav til strøkslekeplass ble i denne revisjonen gjennomgått og tilpasset en by i vekst. Det er de større lekeplassene med grønne innslag og mulighet for aktiviteter for alle aldersgrupper som gir en bydel med bokvalitet når det gjelder uteoppholdsareal. Siden krav om størrelsen til strøkslekeplassen gikk ned til 5 daa, er det ikke lenger mulighet å anlegge en aktivitetsflate (ballebane) på 40m x 60m pluss 3-4 m buffersone (ca. 3 daa) innenfor strøkslekeplassen uten at det går på bekostning av andre installasjoner for lek og opphold. Derfor må areal til en aktivitetsflate på 3 daa avsettes i tillegg til en strøkslekeplass. Alternativt må strøksleken utvides til 6 daa, der en aktivitetsflate på 3 daa inngår, dersom plassering av aktivitetsflaten innenfor strøkslekeplassen er hensiktsmessig mht støy og krav om tilnærmet flatt terreng.

Benevnelsen er endret fra ballfelt til aktivitetsflate for å favne bredere, og signalisere at det ikke nødvendigvis må legges til rette for ballaktivitet. Behovet for type aktivitet bør ses opp mot hva som eksisterer i nærområdet. Aktivitetsflate kan for eksempel være en pump-trackbane for sykkel, skating etc.

En ny trend i samfunnet - tilrettelegging for urbant landbruk

Urbant landbruk gjenspeiler en trend i samfunnet som går ut på å utnytte byrommet for å dyrke mat i kasser, på taket eller på tilrettelagte dyrkningsparseller. Urbant landbruk drives i motsetningen til det bynære landbruket, av ikke-profesjonelle og er ingen næringsaktivitet. Etter en gjennomgang kan urbant landbruk tillates på flere friområder. Tiltak skal være forenelig med områdets bruk og må søkes om og aksepteres av den respektive fagenheten.

Marka - på Tromsøya og de bynære områdene

Store, sammenhengende grønne områder i en by som fortettes, er en verdi som må tas vare på også for framtidige generasjoner. Marka skal brukes til rekreasjon, friluftsliv og idrett.

Markagrensen er en linje på plankartet, som skiller bygde områder fra ubebygde arealer i marka, og ble fastlagt på 90-tallet som "rød strek". Formålet er å ivareta kommunens behov for å avgrense og opprettholde verdifulle friluftsområder for befolkningen, som ligger nær til eller har adkomst fra boligområder.

Det juridiske grepet i denne revisjonen er å legge en hensynssone for friluftsliv, der hvor marka er regulert til friområde eller LNFR-formål. En hensynssone fremhever bruken av marka som friluftsområde med tilhørende retningslinjer. Markagrensen som skiller mellom bebygd og ubebygd areal favner videre og inkluderer større områder i marka enn hensynssonen gjør.

I tillegg til Tromsømarka avsettes også markaområder langs byfjellet med Tromsdalen på fastlandssiden og ovenfor bebyggelsen på Kvaløysletta. Bydelene på Kvaløysletta og på fastlandet har gjennomgått en utvikling til urbane boligområder som nødvendig gjør å knytte et markaområde til den voksende bebyggelsen. Dette for at beboere ikke skal miste områder for friluftsliv samt atkomst til disse.

Når det gjelder revisjonsarbeidet for Tromsømarka, er kommuneplanens juridiske muligheter for å fastsette et markaområde avhengig av de sist vedtatte reguleringsplaner. Disse ble vedtatt på 70-tallet, med unntak av én markaplan som er fra 80-tallet. Planene er delvis over 50 år gamle. Det er

Enhet for Byplan – 06.03.23

håndkolorerte plankart i gammel stil, som har utgåtte arealformål, uklare formålsgrenser og utydelige bestemmelser når man må tolke disse i 2023. Plan- og bygningsloven gir få muligheter i en kommuneplan for å overstyre de gamle reguleringsplanene uten en fornyet reguleringsplan for marka. For å kunne fastsette en juridisk entydig markagrense, må den ligge i en formålsgrense i en reguleringsplan. Den foreslåtte hensynssonen for friluftsliv er en løsning med juridiske begrensninger.

Fjæra - en gjennomgående tursti i fjæra

I en by som fortettes langs sundet, blir sjønære turstier for allmennheten et viktig gode. Et viktig prinsipp er at disse er gjennomgående. For å berede grunnen for framtidig reguleringsarbeid, ble det lagt inn fjærestier langs nye strekninger:

- på Kvaløysletta nord og sør for Sandnessundbrua
- På fastlandet fra Mandelasletta og nordover på fastlandet.

Stien er plassert i hovedsak rundt kote 3 - 4 grunnet havnivåstigning og ligger langs naturlig fjære eller i utkant av fyllingsområder. Nøyaktig plassering må avklares i reguleringsplan. Dersom det planlegges stormflovern langs sjøen, skal den kombineres med en sti der kontakt til sjøen ivaretas.

Gravlund – ivaretagelse av framtidige behov

Utvidelser av eksisterende gravlunder i Tromsdalen og på Elverhøy er lagt inn i kommuneplankartet. En konsekvensutredning for soknekirken på Kvaløysletta ble gjennomført og avbøtende tiltak og føringer for etablering av kirken formulert.

Sikre areal til idrettsanlegg

Det ble gjort en behovsvurdering mht tilgjengelig areal for idrett i hver bydel i denne revisjonen. Det ble skilt mellom behov for idrettsfasiliteter som bydelsanlegg i tilknytning til skoler og behov for større arrangementsanlegg og anlegg for særskilte idretter.

Når det gjelder tilrettelegging for idrett tilknyttet til skoler, kan slike anlegg realiseres på de fleste skoletomtene. Men dersom forutsetningene endrer seg ved for eksempel at skoletomten må avgi areal til andre formål, så blir det for lite areal for å ivareta kravet til idrett.

I tilknytning til enkelte foreslåtte feltutbygginger eller transformasjon av områder, ble det lagt inn krav om opparbeidelse av flerbrukshaller, idrettsanlegg og nærmiljøanlegg i konsekvensutredningen. Slike krav som ivaretar idrett, kommer fram som avbøtende tiltak og bestemmelser til de enkelte utbyggingsforslagene.

Mulighet for plassering av større idrettsanlegg ble også konsekvensutredet og en anbefaling formulert i selve konsekvensutredningen. Blant disse er det større tiltak som er ønskelig å få plassert på Tromsdalsfyllingen, en større fotballhall. Hallkapasitet for fotball er fremdeles knapp og etablering av en ny fotballhall vil gi positive ringvirkninger for hallkapasiteten i flere bydeler.

Generelt finnes tre større "idretts-cluster" der idrettsanlegg samler seg. Det sees på som hensiktsmessig å opprettholde de, samt videreutvikle disse, i tråd med prinsippet om samlokalisering. Idretts-cluster finnes:

- I Tromsdalen rundt TUIL-hallen

Enhet for Byplan – 06.03.23

- På Tromsøya rundt Templarheimen
- På Storelva rundt flerbrukshallen og skistadion

Samtidig kan alle disse tre områdene problematiseres i form av at de allerede har fylt sin kapasitet.

Vurdering av konsekvenser for biologisk mangfold og nedbygging av naturområder på overordnet nivå

I forbindelse med høringsinnspillene for utbyggingsformål ble hvert forslag konsekvensutredet på overordnet nivå mht. til virkning for natur, miljø og samfunn. Virkning av tiltakene ble utredet og konsekvenser for naturlig fjære, vannmiljø, anadrom laksefisk, sensitive arter og naturmangfold beskrevet. Avbøtende tiltak ble foreslått og knyttet til hvert område og følger med den videre saksbehandlingen.

Behov for en kommunedelplan for grønnstruktur

I arbeidet med de grønne arealene i byområdet ble det avdekket et stort behov for en politisk behandlet og vedtatt temaplan om grønnstruktur. En slik temaplan vil berede grunnen for samordning og arealavklaringer med andre tema i neste kommuneplanrevisjon. Det ble åpenbart at grønnstrukturen i byområdet står svakt, siden man ikke kan vise til en helhetlig plan som definerer, programmerer og avgrensner friområdene. Kommuneplanen har gjort et forsøk å kategorisere noen av disse og tilordne dem en funksjon, men programmering og flerbruk av alle grønne områder må utdypes ytterligere og bør være en viktig kommunal oppgave. utfordringer med flerbruk på stadig færre grønne arealer, er for komplekse og omfattende at de lar seg løse som et biprosjekt i en kommuneplanrevisjon. Av den grunnen ble utfordringene rundt friområder i byområdet kun overordnet bearbeidet.

I en temaplan for grønnstruktur bør minimum følgende tema bearbeides ytterligere:

- Programmering av de grønne friområdene i byområdet for å gi kommunen et grunnlag for forvaltning og erverv.
- Bruk og vern av fjæreområdene samt atkomst.
- Programmering av markaområdene.
- Diskusjon om graden av tilrettelegging mht intensiv bruk og slitasje.
- Utredning av strategisk oppkjøp av friområder.
- Erverv av regulerte mindre friområder som fortsatt er i privat eie.
- Rolle, bruk og utvidelsesmuligheter av utearealer til skoler og barnehager.

Disse punktene er viktig når byen skal kunne vokse og fortettes uten å miste bokvaliteten.